

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj 65 0 P 850593 20 Spp
Sarajevo, 03.11.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 07.07.2020. godine, na osnovu odredbi člana 61. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 03.11.2020. godine donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Sarajevu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj 65 0 P 850593 20 Mo koje glasi:

„Da li postoji sudska nadležnost kod poništenja odluka o razrješenju članova upravnih i nadzornih odbora javnih preduzeća.“

Obrazloženje

Dopisom od 03.07.2020. godine, koji je zaprimljen u ovom sudu dana 07.07.2020. godine, Općinski sud u Sarajevu, dostavio je ovom sudu Zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61a. ZPP u predmetu to suda broj: 65 0 P 850593 20 Mo. Uz zahtjev je dostavljen i cjelokupan spis.

U zahtjevu Općinski sud u Sarajevu navodi da je pred tim sudom u toku postupak po privremenoj i mjeri osiguranja predlagatelja Hodžić Edina, Kamočaji Igor, Ljuca Dženite i Silajdžić Ermina, zastupanih po Pešto Saninu, advokatu iz Sarajeva, protiv protivnika osiguranja Kanton Sarajevo, zastupan po Pravobranilaštvu Kantona Sarajevo sa prijedlogom za određivanje mjere osiguranja na način da se donese rješenje kojim će se privremeno van snage staviti rješenje protivnika osiguranja broj 02-04-15045-13.1/20 od 01.06.2020. godine, te da se zabrani izvršenje navedenog rješenja do pravomoćnog okončanja postupka u ovoj pravnoj stvari ili do isteka mandata predlagateljima a prema rješenju broj 02-05-31398-1.2/19 od 22.08.2019. godine.

Iz sadržaja spisa proizilazi da su predlagatelji rješenjem Vlade Kantona Sarajevo od 22.08.2019. godine, imenovani za predsjednika i članove Upravnog odbora JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo, ali su zbog neusvajanja Izvještaja o radu s izvještajem o finansijskom poslovanju za 2019. godine od strane Skupštine Kantona Sarajevo, rješenjem Vlade Kantona Sarajevo od 01.06.2020. godine razriješeni.

Protivnik osiguranja je u odgovoru na prijedlog predložio da se prijedlog za određivanje mjere osiguranja odbaci kao nedopušten, iz razloga što u skladu s odredbom člana 25. i 26. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH” broj 6/92, 8/93 i 13/94), predsjednika i članove upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada Kantona Sarajevo. U skladu s tačkom VI Odluke o standardima i kriterijima za imenovanje na poziciju predsjednika i članova upravnog odbora i predsjednika i članova nadzornog odbora javnih ustanova iz oblasti rada, socijalne politike, raseljenih lica i izbjeglica Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo” broj 22/13, 51/15 i 11/17) regulisano je da se postupak imenovanja vrši u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH. Iz člana 2. stav 1. tačka 1.5. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Javna ustanova "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" predstavlja regulirani organ iz člana 1. istog Zakona te se taj Zakon primjenjuje na sve razine vlasti u Federaciji BiH. Pri tome, i Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo u članu 40c definira primjenu Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH u pogledu imenovanja predsjednika i člana upravnog odbora Kantonalne službe (u skladu sa članom 1. - to je JU "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo").

Općinski sud u Sarajevu u zahtjevu za rješavanje spornog pravnog pitanja navodi da postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju iz razloga što postoje oprečni stavovi višestepenih sudova, kao i činjenicu da se pred tim sudom vodi veći broj predmeta (65 0 P 850593 20 Mo, 65 0 P 836807 20 P, 65 0 P 852524 20 P, 65 0 P 756333 19 Mo 2, 65 0 P 774368 19 P itd...).

Sud je dostavio i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

Članom 61.a) stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – dalje ZPP) propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba za zauzimanje stava o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja. Odredbom člana 61.b) ZPP propisano je da zahtjev treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Zahtjev se ne dostavlja strankama na izjašnjavanje.

Odredbom člana 61c. stav (1) ZPP-a je propisano da će Vrhovni sud Federacije odbaciti nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja, a stavom (2) istog člana

je propisano da zahtjev iz stava 1. ovog člana je nedozvoljen ako je o takvom zahtjevu Vrhovni sud Federacije već donio odluku.

U vezi postavljenog spornog pravnog pitanja prvostepeni sud navodi da su izraženi stavovi ali da postoji različito postupanje na svim nivoima sudske vlasti navodeći više odluka Kantonalnog suda u Sarajevu, ovog suda kao i apelacionih odluka. Prvostepeni sud posebno ukazuje i da su od strane ovog suda donesene dvije odluke u kojima je zauzet različit pravni stav o postojanju sudske nadležnosti za odlučivanje, i to u predmetu broj 65 0 P 275190 20 Rev od 16.04.2020. godine i u predmetu broj 65 0 P 279308 20 Rev od 09.04.2020. godine.

Slijedom navedenog, jasno proizilazi da su o spornom pravnom pitanju čije se rješavanje traži u predmetnom postupku sudovi već zauzeli i izrazili svoje pravne stavove. Dakle, kada su nižestepeni sudovi, kao i ovaj sud, zauzeli pravne stavove o navedenom spornom pravnom pitanju čije se rješavanje traži, to je primjenom odredaba člana 61.a) – 61.f) ZPP isključena primjena instituta rješavanja spornog pravnog pitanja, pa i u situaciji kada postoje različiti pravni stavovi instanciono viših sudova, jer se ne radi o potrebi zauzimanja stava o spornom pravnom pitanju već eventualno o potrebi ujednačavanja sudske prakse. Razlog za pokretanje postupka rješavanja spornog pravnog pitanja ne može biti postojanje različitih odluka drugostepenog suda kao i ovog suda u pogledu spornog pitanja, jer to ne proizilazi iz naprijed citiranih odredbi ZPP. U takvoj situaciji Vrhovni sud Federacije BiH može izraziti svoje stanovište o spornom pravnom pitanju samo prilikom odlučivanja povodom izjavljene revizije protiv tih drugostepenih odluka ili na sjednici odjeljenja ukoliko se radi o odlukama ovog suda.

Iz navedenih razloga nisu ispunjeni uslovi koje propisuje odredba člana 61.a) ZPP za meritorno rješavanje spornog pravnog pitanja.

U argumentaciji u zahtjevu prvostepeni sud se bavi i pitanjem sudske nadležnosti u vezi razrješenja predsjednika i članova upravnih i nadzornih odbora javnih ustanova, a povodom kojeg pitanja je ovaj sud zauzeo pravno shvatanje u rješenju broj 65 0 P 235156 18 Rev od 20.12.2018. godine (objavljeno u Biltenu sudske prakse VS F BiH broj broj 1-2/2018 godine, sentenca broj 39. strana 29.) koje se odnosilo na tuženu Federaciju BiH, odnosno odluku Upravnog odbora Federalnog zavoda za zapošljavanje, te primjenu odredbi Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima FBiH, i zauzeo stanovište da nema osnova da se konačna odluka o razrješenju, koja je objavljena u Službenim novinama FBiH, preispituje u parničnom postupku, pošto odredbama navedenog zakona za to preispitivanje nije propisana sudska zaštita.

Prvostepeni sud dovodi u pitanje izraženo stajalište ovog suda za period nakon što je noveliran Zakon o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH u avgustu 2013. godine. Međutim, u vezi navedenog ovaj sud je zauzeo stanovište u odluci broj: 45 0 P 038925 20 Rev od 20.08.2020. godine da i nakon novele ovog zakona iz 2013. godine „zahtjev tužitelja za poništenje rješenja o njegovom razrješenju sa dužnosti direktora kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, kao nezakonitog akta vlade, a koje rješenje je konačno, objavljeno u službenom glasilu tuženog kantona, ne predstavlja građansko pravni odnos, a posljedično tome ni ostali zahtjevi tužitelja, pa parnični sud nema nadležnost da ocjenjuje njegovu zakonitost. Stoga, ovaj sud nalazi da je drugostepeni sud nepravilno primijenio materijalno pravo kad je izveo pravni zaključak da je sporno rješenje zakonito, jer

kao što je već pomenuto, parnični sud nema nadležnost za preispitivanje zakonitosti akta javne vlasti ...“.

Dakle, kada je u pitanju sudska nadležnost u vezi razrješenja predsjednika i članova upravnih i nadzornih odbora javnih preduzeća i javnih ustanova postoje izraženi pravni stavovi u odlukama ovog suda, pa kako je ovaj sud na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 31.05.2018. godine usvojio slijedeći pravni stav: „Ako je Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u nekoj svojoj odluci ili sjednici odjeljenja već odlučio o takvom pitanju, takav zahtjev treba odbaciti temeljem odredbi člana 61c. stav (2) ZPP-a“, to nisu ispunjeni uslovi da se ovom zahtjevu i definisanom pravnom pitanju da karakter spornog pravnog pitanja.

Iz navedenih razloga valjalo je primjenom odredbe člana 61c. stav (2) ZPP-a odlučiti kao u izreci ove odluke.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.